

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

**РІШЕННЯ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

у справі за конституційним поданням 53 народних депутатів України
щодо відповідності Конституції України (конституційності)
окремих положень Закону України «Про Вищу раду юстиції»

м. Київ
11 березня 2011 року
№ 2-рп/2011

Справа № 1-4/2011

Конституційний Суд України у складі суддів:

Головіна Анатолія Сергійовича — головуючого,
Бауліна Юрія Васильовича,
Бринцева Василя Дмитровича,
Вдовіченка Сергія Леонідовича,
Винокурова Сергія Маркіяновича — доповідача,
Гультая Михайла Мирославовича,
Запорожця Михайла Петровича,
Кампа Володимира Михайловича,
Колоса Михайла Івановича,
Лилака Дмитра Дмитровича,
Маркуш Марії Андріївни,
Овчаренка В'ячеслава Андрійовича,
Сергейчука Олега Анатолійовича,
Стрижака Андрія Андрійовича,
Ткачука Павла Миколайовича,
Шаптали Наталі Костянтинівни,
Шишкіна Віктора Івановича,

розглянув на пленарному засіданні справу за конституційним поданням 53 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень Закону України «Про Вищу раду юстиції» від 15 січня 1998 року № 22/98-ВР (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 25, ст. 146) зі змінами (далі — Закон № 22).

Приводом для розгляду справи відповідно до статей 39, 40 Закону України «Про Конституційний Суд України» стало конституційне подання 53 народних депутатів України.

Підставою для розгляду справи згідно зі статтею 71 Закону України «Про Конституційний Суд України» є твердження суб'єкта права на конституційне подання про неконституційність окремих положень Закону № 22.

Заслухавши суддю-доповідача Винокурова С. М. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

установив:

1. Суб'єкт права на конституційне подання — 53 народних депутати України — звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням визнати такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), положення Закону № 22, а саме:

— частин першої, другої, третьої статті 25 щодо права Вищої ради юстиції вистребувати від судів копії судових справ, розгляд яких не закінчено;

— частини третьої статті 27 стосовно встановлення порядку оскарження актів Вищої ради юстиції виключно до Вищого адміністративного суду України;

— частини другої статті 32 щодо визначення дій, які є порушенням суддею присяги.

Необхідність звернення до Конституційного Суду України автори клопотання обґрунтовують тим, що вказані положення Закону № 22 після внесення змін Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо недопущення зловживань правом на оскарження» від 13 травня 2010 року № 2181-VI (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 26, ст. 272) (далі — Закон № 2181) порушують принцип поділу влади, обмежують обсяг незалежності та недоторканності суддів, а також право громадян на доступ до правосуддя.

На думку народних депутатів України, оспорювані положення суперечать частині першій статті 6, статті 8, частині другій статті 19, частинам першій, другій статті 55, частині першій статті 64, частині першій статті 124, частинам першій, другій статті 126, частині п'ятій статті 127, статті 128, частині першій статті 129, статті 131 Конституції України.

2. Свої позиції стосовно предмета конституційного подання висловили Президент України, Голова Верховної Ради України, Прем'єр-міністр України, Вища рада юстиції, Вища кваліфікаційна комісія суддів України, Вищий адміністративний суд України, Вищий господарський суд України, Рада суддів України, Генеральна прокуратура України, науковці Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Національної академії прокуратури України, Національ-

ного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого», Національного університету «Одеська юридична академія».

3. Вирішуючи порушені в конституційному поданні питання, Конституційний Суд України виходить з такого.

3.1. Україна є правовою державою, в якій визнається і діє принцип верховенства права; Конституція України має найвищу юридичну силу, закони приймаються на її основі і повинні відповідати їй (стаття 1, частини перша, друга статті 8 Основного Закону України).

Органи державної влади здійснюють свої повноваження у встановлених Конституцією України межах і відповідно до законів України, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (частина друга статті 6, частина друга статті 19 Основного Закону України).

Вища рада юстиції є органом, правовий статус якого визначений Конституцією та законами України.

Згідно з частиною першою статті 131 Основного Закону України до відання Вищої ради юстиції належить:

1) внесення подання про призначення суддів на посади або про звільнення їх з посад;

2) прийняття рішення стосовно порушення суддями і прокурорами вимог щодо несумісності;

3) здійснення дисциплінарного провадження стосовно суддів Верховного Суду України і суддів вищих спеціалізованих судів та розгляд скарг на рішення про притягнення до дисциплінарної відповідальності суддів апеляційних та місцевих судів, а також прокурорів.

Відповідно до частини другої статті 1 Закону № 22 Вища рада юстиції є колегіальним, незалежним органом, відповідальним за формування високопрофесійного суддівського корпусу, здатного кваліфіковано, сумлінно та неупереджено здійснювати правосуддя на професійній основі, а також за прийняття рішень стосовно порушень суддями і прокурорами вимог щодо несумісності та у межах своєї компетенції про їх дисциплінарну відповідальність.

3.2. Автори клопотання порушують перед Конституційним Судом України питання щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частин першої, другої, третьої статті 25 Закону № 22. Відповідно до частини третьої цієї статті «Вища рада юстиції для здійснення своїх повноважень може витребувати від судів копії судових справ, розгляд яких не закінчено, крім справ, розгляд яких відбувається у закритому судовому засіданні». Копії судових справ надаються Вищій раді юстиції в порядку, встановленому частинами першою, другою зазначеної статті.

У частинах першій, другій статті 25 Закону № 22 встановлено порядок одержання Вищою радою юстиції інформації від органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, керівників підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та підпорядкування, громадян та їх

об'єднань. Конституційний Суд України вважає, що отримання такої інформації зумовлено підготовкою матеріалів для розгляду питань, віднесених статтею 131 Конституції України до відання Вищої ради юстиції.

Незалежність і недоторканність суддів гарантуються Конституцією і законами України; вплив на суддів у будь-який спосіб забороняється; судді при здійсненні правосуддя незалежні і підкоряються лише закону (частини перша, друга статті 126, частина перша статті 129 Основного Закону України). Вказані положення означають, зокрема, що «незалежність суддів є невід'ємною складовою їхнього статусу, конституційним принципом організації та функціонування судів і професійної діяльності суддів. Незалежність суддів полягає передусім у їхній самостійності, непов'язаності при здійсненні правосуддя будь-якими обставинами та іншою, крім закону, волею» (абзац перший підпункту 4.1 пункту 4 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 1 грудня 2004 року № 19-рп/2004).

Частинами першою, третьою статті 6 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі — Закон про судоустрій) гарантовано самостійність судів у здійсненні правосуддя, їх незалежність від будь-якого незаконного впливу, встановлено заборону втручатися у відправлення правосуддя та впливати на суд або суддів у будь-який спосіб.

Статтею 25 Закону № 22 до внесення змін Законом № 2181 передбачалося, що у зв'язку з виконанням доручень з перевірки конкретних справ Голови або заступника Голови Вищої ради юстиції судові справи, розгляд яких не закінчено, надаються членам Вищої ради юстиції на їх вимогу для ознайомлення.

Конституційний Суд України у Рішенні від 21 травня 2002 року № 9-рп/2002 вказав, що ознайомлення (без права витребування нерозглянутої справи) не означає перевірку судової справи по суті і не є втручанням у процес здійснення правосуддя (абзац п'ятий пункту 6 мотивувальної частини).

Відповідно до цієї правової позиції Конституційного Суду України право Вищої ради юстиції на ознайомлення з певними, необхідними для здійснення конституційних повноважень, матеріалами судових справ не передбачає витребування справи, розгляд якої не закінчено, оскільки це може призвести до втручання у процес здійснення правосуддя.

Законом № 2181 викладено в новій редакції статтю 25 Закону № 22, за частиною третьою якої Вищу раду юстиції наділено правом витребувати від суду копію всієї судової справи, розгляд якої не закінчено.

Наведене положення Закону № 22 фактично означає, що Вища рада юстиції може перевіряти судові справи судів усіх рівнів та інстанцій до закінчення їх розгляду судами, а також давати оцінку процесуальним діям суддів щодо розгляду конкретної судової справи, хоча такі повноваження не передбачені статтею 131 Конституції України для цього органу і можуть здійснюватися тільки судами апеляційної чи касаційної інстанції. Тому витребування Вищою радою юстиції будь-яких матеріалів судової справи (оригіналів чи копій) має наслідком оцінку вчинених суддею процесуальних дій. Така оцінка до винесення ним остаточного рішення у справі є втручанням у здійснення правосуддя, що суперечить частинам першій, другій статті 126, частині першій статті 129 Конституції України.

Право Вищої ради юстиції витребувати копії судових справ конкретизовано в частині першій статті 40 Закону № 22, відповідно до якої перевірка даних про дисциплінарний проступок здійснюється, зокрема, шляхом витребування судових справ. Частиною четвертою статті 25 Закону № 22, частиною першою статті 188³² Кодексу України про адміністративні правопорушення передбачено адміністративну відповідальність за ненадання Вищій раді юстиції копій судових справ.

Однак аналіз змісту частини четвертої статті 25, частини першої статті 40 Закону № 22, частини першої статті 188³² Кодексу України про адміністративні правопорушення свідчить про невизначеність у питанні, копії яких саме судових справ надаються (витребовуються) згідно з вказаними положеннями законів. Конституційний Суд України зазначає, що законодавством не може бути встановлена відповідальність за ненадання Вищій раді юстиції копій судових справ, розгляд яких не закінчено. Надання таких копій передбачено положеннями частини третьої статті 25 Закону № 22, які визнані Конституційним Судом України такими, що не відповідають Основному Закону України.

За частиною другою статті 70 Закону України «Про Конституційний Суд України» у разі необхідності Конституційний Суд України може визначити у своєму рішенні, висновку порядок і строки їх виконання, а також покласти на відповідні державні органи обов'язки щодо забезпечення виконання рішення, додержання висновку. Керуючись вказаною нормою, Конституційний Суд України звертає увагу Верховної Ради України на необхідність привести у відповідність до цього Рішення положення:

— частини четвертої статті 25 Закону № 22, частини першої статті 188³² Кодексу України про адміністративні правопорушення, якими унеможливити притягнення до відповідальності за ненадання Вищій раді юстиції копій судових справ, розгляд яких не закінчено;

— частини першої статті 40 Закону № 22, якими унеможливити витребування Вищою радою юстиції матеріалів судових справ, розгляд яких не закінчено.

3.3. Автори клопотання порушують перед Конституційним Судом України питання щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини третьої статті 27 Закону № 22, якими встановлюється порядок оскарження актів Вищої ради юстиції виключно до Вищого адміністративного суду України в порядку, визначеному Кодексом адміністративного судочинства України (далі — Кодекс).

Конституцією України передбачено, що тільки законами України визначаються, зокрема, судоустрій, судочинство, а також встановлюються випадки, коли не забезпечується апеляційне та касаційне оскарження рішення суду (пункт 14 частини першої статті 92, пункт 8 частини третьої статті 129).

Конституційний Суд України неодноразово зазначав, що порядок діяльності судових органів, повноваження та кількість судових інстанцій, склад суду при відправленні правосуддя тощо на основі конституційних засад судоустрою і судочинства визначаються виключно законом згідно з пунктом 14 частини першої статті 92 Конституції України (абзац четвертий підпункту 4.2 пункту 4 мотивуваль-

ної частини Рішення від 11 грудня 2003 року № 20-рп/2003) і що вирішення питань, пов'язаних з трудовими спорами суддів та оскарженням актів Вищої ради юстиції, може бути предметом розгляду судів загальної юрисдикції у випадках і в порядку, встановлених законом, який також може визначити і підсудність даних справ судам загальної юрисдикції відповідного рівня (абзац третій пункту 6 мотивувальної частини Рішення від 27 березня 2002 року № 7-рп/2002).

За своїм змістом судочинство включає в себе, зокрема, підсудність, тобто встановлення повноважень судів системи судів загальної юрисдикції та процесуальних строків, строків звернення, оскарження до суду рішень, дій або бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб (абзац другий пункту 3 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 22 червня 2004 року № 13-рп/2004).

Отже, Конституційний Суд України виходить з того, що Верховна Рада України в законах України визначає судочинство та судоустрій і підсудність справ як їх елемент, а також може встановлювати випадки, в яких не допускається апеляційне, касаційне оскарження рішення суду (пункт 14 частини першої статті 92, пункт 8 частини третьої статті 129 Конституції України).

Особливості провадження у справах щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради юстиції, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України встановлено статтею 171¹ Кодексу. Так, «акти, дії чи бездіяльність Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради юстиції, а також рішення, дії чи бездіяльність Вищої кваліфікаційної комісії суддів України оскаржуються до Вищого адміністративного суду України. Для цього у Вищому адміністративному суді України створюється окрема палата» (частина друга вказаної статті).

У пунктах 1, 2 частини першої статті 32 Закону про судоустрій визначено, що вищий спеціалізований суд розглядає справи відповідної судової юрисдикції в касаційному порядку згідно з процесуальним законом, а в окремих випадках, передбачених процесуальним законом, — справи відповідної судової юрисдикції як суд першої або апеляційної інстанції.

За частиною четвертою статті 18 Кодексу Вищому адміністративному суду України як суду першої інстанції підсудні справи щодо встановлення Центральною виборчою комісією результатів виборів або всеукраїнського референдуму, дострокового припинення повноважень народного депутата України, а також оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради юстиції, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Згідно з частиною шостою статті 171¹ Кодексу, положення якої узгоджуються з положеннями частини третьої статті 27 Закону № 22, рішення Вищого адміністративного суду України щодо оскарження актів/рішень, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради юстиції, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України є остаточним і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

Конституційний Суд України у Рішенні від 27 січня 2010 року № 3-рп/2010 вказав, що апеляційне оскарження судового рішення можливе у всіх випадках, крім тих, коли закон містить заборону на таке оскарження. Відповідна правова

позиція висловлена і в рішеннях Конституційного Суду України від 28 квітня 2010 року № 12-рп/2010 та від 8 липня 2010 року № 18-рп/2010.

Європейський суд з прав людини зазначив, що право на справедливий судовий розгляд може бути обмежене державою, якщо це обмеження не завдає шкоди самій суті права. Так, у рішенні Європейського суду з прав людини у справі «Осман проти Сполученого Королівства» від 28 жовтня 1998 року вказано, що обмеження не буде сумісним з пунктом 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, «якщо воно не має правомірної мети і якщо відсутнє пропорційне співвідношення між вжитими засобами та поставленою метою».

Вирішуючи порушене в конституційному поданні питання, Конституційний Суд України наголошує, що правове регулювання підсудності наведеної категорії справ не впливає на можливість оскарження в суді рішення, дії чи бездіяльності Вищої ради юстиції особою, яка вважає, що порушено її права, свободи та законні інтереси.

Акти Вищої ради юстиції щодо суддів та прокурорів, які оскаржуються до Вищого адміністративного суду України, визначені частинами першою, другою статті 27 Закону № 22.

Затверджений порядок судового розгляду таких справ Вищим адміністративним судом України як судом першої інстанції має на меті забезпечити незалежність та безсторонність тих суддів, які повинні розглядати зазначені справи. Крім того, встановленням особливого порядку судового оскарження зазначених актів Вищої ради юстиції дотримано співмірність між захистом прав суддів та прокурорів як громадян України та їх обов'язками і обмеженнями як представників державної влади.

Таким чином, положення частини третьої статті 27 Закону № 22, яким передбачається можливість оскарження актів Вищої ради юстиції у суді та встановлюється виключна підсудність цих справ Вищому адміністративному суду України, є таким, що не суперечить Конституції України.

3.4. Суб'єкт права на конституційне подання порушує перед Конституційним Судом України питання щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини другої статті 32 Закону № 22, що визначають вчинки, які є порушенням суддею присяги, а саме:

— вчинення ним дій, що порочать звання судді і можуть викликати сумнів у його об'єктивності, неупередженості та незалежності, у чесності та непідкупності судових органів;

— незаконне отримання суддею матеріальних благ або здійснення витрат, що перевищують доходи такого судді та членів його сім'ї;

— умисне затягування суддею строків розгляду справи понад терміни, встановлені законом;

— порушення морально-етичних принципів поведінки судді.

Порядок призначення, обрання особи на посаду судді та підстави звільнення з цієї посади регулюються Основним Законом України (статті 126, 128). Інші питання правового статусу суддів визначаються виключно законами України (пункт 14 частини першої статті 92 Конституції України).

Правовий статус судді передбачає як конституційно визначені гарантії незалежності та недоторканності суддів при здійсненні правосуддя, так і правову відповідальність за невиконання своїх обов'язків. Згідно з Основним Законом України суддя звільняється з посади органом, що його обрав або призначив, у разі, зокрема, порушення суддею присяги; внесення подання про звільнення суддів з посад належить до повноважень Вищої ради юстиції (пункт 5 частини п'ятої статті 126, пункт 1 частини першої статті 131). Порядок та підстави внесення подання про звільнення суддів з посад за порушення ними присяги встановлюються статтею 105 Закону про судоустрій та статтею 32 Закону № 22.

У статті 55 Закону про судоустрій визначено, що особа, вперше призначена на посаду судді, набуває повноважень судді після складення присяги судді такого змісту: «Я, (ім'я та прізвище), вступаючи на посаду судді, урочисто присягаю об'єктивно, безсторонньо, неупереджено, незалежно та справедливо здійснювати правосуддя, підкоряючись лише закону та керуючись принципом верховенства права, чесно і сумлінно виконувати обов'язки судді, дотримуватися морально-етичних принципів поведінки судді, не вчиняти дій, що порочать звання судді та принижують авторитет судової влади».

Додержання присяги є обов'язком судді, що передбачено пунктом 4 частини четвертої статті 54 Закону про судоустрій та кореспондується з пунктом 5 частини п'ятої статті 126 Конституції України. Вказане дає підстави вважати, що дотримання суддею присяги — його конституційно визначений обов'язок. Таким чином, присяга судді має правову природу одностороннього, індивідуального, публічно-правового, конституційного зобов'язання судді.

Дотримання суддею своїх обов'язків є необхідною умовою довіри до суду та правосуддя з боку суспільства.

Порушення суддею присяги є однією з підстав для його звільнення з посади відповідно до пункту 5 частини п'ятої статті 126 Основного Закону України.

Правове регулювання відповідальності судді за недодержання присяги судді у виді звільнення з посади відповідає Європейській хартії про закон про статус суддів 1998 року, згідно з якою до суддів можуть застосовуватися санкції за невиконання (неналежне виконання) одного з обов'язків, прямо визначених законом (пункт 5.1).

Отже, Верховна Рада України, законодавчо визначивши критерії відповідальності за дії, які є порушенням суддею присяги, діяла в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією та законами України, а положення частини другої статті 32 Закону № 22, якими визначено дії, що є порушенням суддею присяги, не суперечать Конституції України.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150, частинами першою, другою статті 152 Конституції України, статтями 51, 63, 70, 73 Закону України «Про Конституційний Суд України», Конституційний Суд України

в и р і ш и в :

1. Визнати такими, що відповідають Конституції України (є конституційними), положення частин першої, другої статті 25, частини третьої статті 27, части-

ни другої статті 32 Закону України «Про Вищу раду юстиції» від 15 січня 1998 року № 22/98–ВР зі змінами.

2. Визнати такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), положення частини третьої статті 25 Закону України «Про Вищу раду юстиції» від 15 січня 1998 року № 22/98–ВР зі змінами.

3. Положення частини третьої статті 25 Закону України «Про Вищу раду юстиції» від 15 січня 1998 року № 22/98–ВР зі змінами, визнані неконституційними, втрачають чинність з дня ухвалення Конституційним Судом України цього Рішення.

4. Рекомендувати Верховній Раді України привести у відповідність до цього Рішення частину четверту статті 25, частину першу статті 40 Закону України «Про Вищу раду юстиції» від 15 січня 1998 року № 22/98–ВР зі змінами, частину першу статті 188³² Кодексу України про адміністративні правопорушення.

5. Рішення Конституційного Суду України є обов'язковим до виконання на території України, остаточним і не може бути оскаржене.

Рішення Конституційного Суду України підлягає опублікуванню у «Віснику Конституційного Суду України» та в інших офіційних виданнях України.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ

● *Summary to the Decision of the Constitutional Court of Ukraine No. 2-рп/2011 dated March 11, 2011 in the case upon the constitutional petition of 53 People's Deputies of Ukraine concerning conformity with the Constitution of Ukraine (constitutionality) of the several provisions of the Law of Ukraine «On the High Council of Justice»*

The subject of the right to constitutional petition — 53 People's Deputies of Ukraine — applied to the Constitutional Court of Ukraine with a petition to recognise as non-conforming with the Constitution (unconstitutional) the provisions of the Law of Ukraine «On the High Council of Justice» No. 22/98-VR dated January 15, 1998 as amended (hereinafter referred to as «the Law No. 22»).

The authors of the petition raised the issue regarding the constitutionality of the provisions of Articles 25.1, 25.2, 25.3 of the Law No. 22. According to Article 25.3 «The High Council of Justice in order to implement its powers may demand and obtain from the courts the copies of court cases, consideration of which is not terminated, except the cases, which are considered in closed court sessions». Copies are given to the High Council of Justice in accordance with the procedure stated in Articles 25.1, 25.2.

Articles 25.1, 25.2 of the Law No. 22 establish the procedure of obtaining necessary information from bodies of state administration and local self-government, their officials, managers of enterprises, entities, organisations, irrespective of forms of

property and subordination, individuals and their public associations by the High Council of Justice. The Constitutional Court of Ukraine presumes that obtaining of such information is accounted for the preparation of the materials for consideration of issues referring to the competence of the High Council of Justice according to Article 131 of the Constitution.

In fact, the provision of Article 25.3 of the Law No. 22 means that the High Council of Justice may examine judicial cases of all levels and instances before the termination of the court proceedings and evaluate the procedural acts of judges concerning consideration of a particular case, although such authorities are not provided by Article 131 of the Constitution for this body and may be executed only by courts of appeal or courts of cassation. So a demand of any materials (scripts or copies) of judicial cases by the High Council of Justice results in evaluation of the procedural acts of judges. Such assessment before adoption of the final decision in a case is interference into administration of justice which runs contrary to Articles 126.1, 126.2, 129.1 of the Constitution.

The right of the High Council of Justice to demand copies of court proceedings is concretised in Article 40.1 of the Law No. 22, according to which the verification of information of disciplinary misdemeanour shall be done by means of obtaining materials of court proceeding. The administrative responsibility and liability for failure to submit the copies of cases is provided by Article 25.4 of the Law No. 22 and Article 188³².1 of the Code on Administrative Offences of Ukraine.

However, the analysis of the content of Articles 25.4, 40.1 of the Law No. 22 and Article 188³².1 of the Code on Administrative Offences of Ukraine testifies to inconsistency in the issue of what particular copies of cases should be specifically given (demanded) according to the abovementioned provisions of the laws. The Constitutional Court of Ukraine states that the liability for failure to forward the copies of cases, consideration of which is not terminated, to the High Council of Justice may not be stipulated legislatively. Providing such copies is envisaged by the provisions of Article 25.3 of the Law No. 22 that are recognised by the Constitutional Court of Ukraine as non-conforming with the Basic Law.

The authors of the petition raise an issue of conformity with the Constitution (constitutionality) of the provisions of Article 27.3 of the Law No. 22 which sets forth the procedure of appealing the deeds of the High Council of Justice to the High Administrative Court of Ukraine exclusively according to the procedure stated by the Code of Administrative Proceedings of Ukraine (hereinafter referred to as «the Code»).

The Constitutional Court of Ukraine acts on the premise that the Verkhovna Rada of Ukraine determines the judicial system and court jurisdiction as their element in the laws of Ukraine and also may establish the cases in which appeal and cassation challenging a court decision are not allowed (Articles 92.1.14, 129.3.8 of the Constitution).

The specific characteristics of the proceeding in cases on challenging acts, activities or omission of the Verkhovna Rada of Ukraine, the President of Ukraine, the High Council of Justice, the High Qualifications Commission of Judges is stated in Article 171¹ of the Code. Thus, «acts, activities or omission of the Verkhovna Rada of

Ukraine, the President of Ukraine, the High Council of Justice as well as the decisions, acts or omission of the High Qualifications Commission of Judges may be appealed to the High Administrative Court of Ukraine. For these purpose a separate chamber at the High Administrative Court of Ukraine is established» (Article 171¹.2 of the Code).

In accordance with Article 18.4 of the Code the following cases fall under the jurisdiction of the High Administrative Court of Ukraine as the court of first instance: the cases on establishing the results of elections or All-Ukrainian referendum by the Central Election Commission; pre-term termination of authorities of a People's Deputy of Ukraine as well as challenging acts, activities or omission of the Verkhovna Rada of Ukraine, the President of Ukraine, the High Council of Justice and the High Qualifications Commission of Judges.

According to Article 171¹.6 of the Code, which conforms with the provisions of Article 27.3 of the Law No. 22, the decisions of the High Administrative Court of Ukraine in cases concerning challenging acts/decisions, or omission of the Verkhovna Rada of Ukraine, the President of Ukraine, the High Council of Justice and the High Qualifications Commission of Judges are final and shall not be reviewed in the appeal or cassation.

In deciding on the issue raised in the constitutional petition, the Constitutional Court of Ukraine emphasises that the legal regulation of the court jurisdiction of the abovementioned category of cases does influence the possibility of a person who seems his/her rights, freedoms or lawful interests to be violated to appeal to court the decision, acts or omission of the High Council of Justice.

Acts of the High Council of Justice concerning judges and prosecutors that may be appealed to the High Administrative Court of Ukraine are envisaged by Articles 27.1, 27.2 of the Law No. 22.

The approved procedure of the court proceedings of such cases by the High Administrative Court of Ukraine as a court of first instance aims at providing the independence and impartiality of those judges that are to examine the mentioned cases. Moreover, the proportion between the protection of rights of judges and prosecutors as the citizens of Ukraine and their responsibilities and restrictions as the representatives of the state power is observed by means of establishing the special procedure of appealing the mentioned acts of the High Council of Justice.

The subject of the right to constitutional petition raises an issue constitutionality of the provisions of Article 32.2 of the Law No. 22 that determine what acts of a judge constitute the breach of oath, namely:

- committing acts which compromise the title of judge and might challenge his/her objectivity, impartiality and independence, in fairness and incorruptibility of the judiciary;
- wealth illegally acquired by the judge or the implementation of costs that exceed the revenues of the judge and his/her family;
- deliberate delay by the judge of the terms of case consideration over the time limits set by the law;
- violation of the moral and ethical principles of judge's conduct.

The procedure of appointment, election of a judge and the reasons for dismissal are regulated by the Basic Law (Articles 126, 128). Other issues of the legal status of

judges are established exclusively by laws of Ukraine (Article 92.1.14 of the Constitution of Ukraine).

The legal status of the judge envisages the constitutional guarantees of independence and inviolability of judges at administering justice as well as the legal liability for a failure to fulfill their duties. According to the Basic Law a judge is dismissed from office by the body that elected or appointed him or her, in particular, in the event of the breach of oath by the judge; the competence of the High Council of Justice comprises forwarding submissions on the dismissal of judges from office (Articles 126.5.5, 131.1.1 of the Constitution of Ukraine). The procedure and the reasons for submissions on dismissal of judges for the breach of oath are stated in Article 105 of the Law of Ukraine «On the Judiciary and Status of Judges» No. 2453-VI (hereinafter referred to as «the Law on the Judiciary») and Article 32 of the Law No. 22.

To abide by the oath is the duty of a judge which is envisaged by Article 54.4.4 of the Law on the Judiciary and corresponds with Article 126.5.5 of the Constitution of Ukraine. The abovementioned gives grounds to assume the abidance of oath by a judge is his/her constitutional responsibility. Hereby, the oath of a judge has a nature of unilateral, individual, public-legal and constitutional responsibility of a judge.

Observance by a judge of his/her responsibilities is a necessary requirement of confidence on the part of society in courts and justice.

The breach of oath by a judge is one of the grounds for his/her dismissal from office in accordance with Article 126.5.5 of the Basic Law.

Thus, the Constitutional Court of Ukraine held:

1. To recognise as conforming with the Constitution of Ukraine (constitutional) the provisions of Articles 25.1, 25.2, 27.3, 32.2 of the Law of Ukraine «On the High Council of Justice» No. 22/98-VR dated January 15, 1998 as amended.

2. To recognise as non-conforming with the Constitution of Ukraine (unconstitutional) the provisions of Article 25.3 of the Law of Ukraine «On the High Council of Justice» No. 22/98-VR dated January 15, 1998 as amended.

3. The provisions of Article 25.3 of the Law of Ukraine «On the High Council of Justice» No. 22/98-VR dated January 15, 1998 as amended lose their legal force from the day the Constitutional Court of Ukraine adopts this Decision.

4. To recommend the Verkhovna Rada of Ukraine to bring Articles 25.4, 40.1 of the Law of Ukraine «On the High Council of Justice» No. 22/98-VR dated January 15, 1998 as amended, Article 18832.1 of the Code on Administrative Offences of Ukraine in conformity with this Decision of the Constitutional Court of Ukraine.